



**MURAT  
YAYINLARI**

**KAMU PERSONEL SEÇME SINAVI  
A GRUBU VE ÖĞRETMENLİK  
EĞİTİM BİLİMLERİ TESTİ**

**DENEME TG-3**  
**ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI**

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

## ÇÖZÜMLER

1. **D** Soru öncülünde verilen kazanımların gerçekleştirilmesinde benzetim (simülasyon) tekniğinin kullanılması gerekir. Özellikle sınıfta yapılması mümkün olmayan ya da tehlikeli olabilecek durumlarda kullanılan bu teknikte, bireyler oluşturulan yapay ortamlarda yaparak ve yaşayarak öğrenirler.

4. **B** Beyin fırtınası tekniğinde, öğrencilerin bir problemin çözümüne ilişkin kısa sürede çok sayıda yaratıcı fikir ortaya atmaları beklenir. Etkili bir beyin fırtınası uygulaması için öğrencilerin fikirlerini rahatça belirtebilecekleri bir düzen oluşturulması oldukça önemlidir.

2. **A** Bireyin yaşadıklarını gözden geçirmesini, bu yaşantılarda yer alan hatalardan dersler çıkarmasını ve tecrübelerini yeni yaşantılarda kullanarak geliştirmesini sağlayan beceri yansıtıcı düşünmedir. Bu doğrultuda öncülde verilen soruların da bu düşünme becerisine yönelik olduğu söylenebilir.

5. **E** Bireyin kendi yaşantıları yoluyla öznel bilgi yapıları oluşturmalarını amaçlayan öğrenme yaklaşımı yapılandırmacılıktır. Bu yaklaşım kapsamında A, B, C ve D seçeneklerinde verilenlerin doğru öğretim işlemleri olduğu görülmektedir. Ancak alışılmış veya ezberlenmiş uygulamaların bu yaklaşım kapsamında tercih edilmemesi gerekir.

3. **C** Öğrencilerinin hayal gücü ve çağrışımlardan yararlanarak daha önce aralarında ilişki kurulmamış nesneler, durumlar, olaylar ya da düşünceler arasında ilişki kurmalarını amaçlayan bir öğretmenin sinektik tekniğini kullanması daha etkili olur. Sinektik; farklı olan, birbiriyle ilgisiz görülen parçalar arasında bağlantı kurmak olarak tanımlanmaktadır. Temeli analogiye dayanmaktadır.

6. **D** Öğrenci gruplarının eş zamanlı gerçekleştirilen etkinliklerde dönüşümlü çalışmaları ve başlanmış bir işi devam ettirmeleri şeklinde uygulanan öğretim tekniği istasyondur. Bu teknik kapsamında öğrencilerin benmerkezci düşünme yerine grupta çalışma özelliklerini gelişmesi beklenir.

7. B Altı şapkalı düşünme tekniği, bireyin durumlara farklı açılardan yaklaşmasını ve çok yönlü düşünerek kararlar almasını temel alır. Bu teknik kapsamında yer alan kırmızı şapka ise, durumdaki duyguların ortaya çıkarılması ve bunların anlaşılabilmesi ile ilgilidir.

10. B Fen bilimleri dersinde öğrencilerine “Bazı kelebeklerin kanat desenlerine benzer yapraklar üzerinde bulunmaya çalışmasının sebebi ne olabilir?” sorusunu yönelten bir öğretmen, onlarda mantıksal zekâ boyutunun gelişmesine daha fazla hizmet etmiş olacaktır. Çünkü sorulmuş olan soru öğrencilerin sorgulama yapmalarını ve akıl yürütmelerini sağlamaya yöneliktir. Doğacı zekâ ise bireyin doğaya ve doğada yaşayan canlılara olan ilgilerini ifade eder.

MURAT YAYINLARI

8. A Tam öğrenme yaklaşımının uygulandığı süreçlerde öğretim hizmetinin değişkenleri; etkin katılım, dönüt, pekiştireç, ipucu ve düzeltme olarak ifade edilmektedir. Bu doğrultuda seçenekler incelendiğinde A seçeneğinde verilen işlemin ise öğretim hizmetinin öncesinde öğrencilerin giriş özelliklerini belirlemek amacıyla sergilendiği söylenebilir.

11. B Soru öncülünde uygulama aşamaları verilen öğretim tekniği görüş geliştirmedir. Bu teknikte, öğrenciler farklı görüşler barındıran bir konuda tutumlarını gerekçeli olarak ifade ederler. Farklı görüşlere saygı çerçevesinde gerçekleştirilen bu süreçte isteyen öğrenciler görüşlerini değiştirebilirler.

MURAT YAYINLARI

9. C Beceri geliştirme ve mesleki deneyim kazandırma süreçlerinde kullanılan öğret – yeniden öğret akışı, mikro öğretim tekniğini ifade etmektedir. Bu tekniğin kullanıldığı süreçlerde ortaya çıkması beklenen temel kazanım ise yansıtıcı düşüncedir. Bireyin yaşadıklarını gözden geçirmesini, bu yaşantılarda yer alan hatalardan dersler çıkarmasını ve tecrübelerini yeni yaşantılarda kullanarak geliştirmesini sağlayan beceri yansıtıcı düşüncedir.

12. B Öğrencilerin öğrenme ortamında doğrudan yaşantılar geçirmeye başlamadan önce teori ve pratik açısından yeterli deneyim kazanmış olmalarını zorunlu kılan öğretim uygulaması, iş başında eğitimidir. Çünkü bu uygulama işin yapıldığı gerçek ortamda gerçekleştiği için yeterli bilgi ve beceriye sahip olunmaması istenmedik sonuçların ortaya çıkmasına neden olabilir.

**13. D** Sınıfında aktif öğrenmeye dayalı süreçler oluşturmak isteyen bir öğretmenin A, B, C ve E seçeneklerinde belirtilen etkinlikleri uygulaması etkili olur. Ancak D seçeneğinde verilen uygulama klasik eğitim anlayışına göre oluşturulmuştur ve aktif öğrenmenin temel ilkeleriyle çelişir.

**16. B** Soru kökünde belirtilen özellikleri taşıyan öğretim tekniği workshop (çalıştay) uygulamasıdır. Bu teknik, öğrencilerin grup çalışmaları ile çözümler üretmelerini, bu çözümleri uygulama ve pratiğe dönüştürmelerini amaçlar. Bundan dolayı uygulama sürecinde teorik bilgiler pratik uygulamalara dönüştürülmüş olur.

MURAT YAYINLARI

**14. E** Soru öncülünde bahsedilen süreç incelendiğinde buluş yoluyla öğrenme yaklaşımının benimsendiği görülmektedir. Bu yaklaşım, öğrencilerin aktif yaşantılar yoluyla kavram, ilke ve genellemelere ulaşması gerektiğini ifade eder. Sorular, örnekler, gözlemler, incelemeler ve deneyler üzerinden aktif öğrenme yaşantıları sağlanabilir. Öğrenciler özelden genele doğru bir aşamalandırma ile tümevarım yoluyla sonuçlara ulaşırlar. Araştırma yoluyla öğrenme süreçlerinde ise öğrenciler, bilimsel süreç adımlarını takip ederek ve birincil kaynaklar üzerinden özgün bilgi yapıları oluştururlar.

**17. A** Öğrencilere ilk elden somut yaşantılar kazandırarak öğrenme etkinliklerinin yürütülmesini amaçlayan bir anlayışın, onlara ilk elden somut yaşantılar sağlaması beklenir. Buna en uygun etkinlik ise seçenekler arasından belirtilen eğitsel gezilerdir.

**18. D** Vee diyagramlarının A, B, C ve E seçeneklerinde belirtilen özelliklere sahip olduğu söylenebilir. Ancak bilişsel bir faaliyet olan bu uygulamanın ilgi ve tutumları ortaya çıkarması beklenmez.

MURAT YAYINLARI

**15. C** Programlandırılmış öğretimin uygulandığı süreçlerde öğrencilere düzeylerine uygun görevler sunulması ve sergiledikleri istendik davranışları artırıcı uyarıcıların verilmesi gerektiğini belirten ilke başarı (pekiştirici) ilkesidir. Bu ilke, düzeyine uygun etkinlikler ile öğrencilerin başarılı olmalarının sağlanmasını ve ardından pekiştirilmesi gerektiğini vurgular.

**19. A** Soru öncülünde verilenler incelendiğinde öğretmenin öğrenme sürecini ilgi çekici ve neşeli bir hale getirdiği görülmektedir. Bu doğrultuda onun eğitsel oyun tekniğini kullandığı söylenebilir. Bu teknikte, öğrenciler eğitici oyunlar üzerinden somut yaşantılar ile öğrenirler.

**20. A** Soru öncülünde bahsedilen öğretim süreci proje yöntemine uygun şekilde tasarlanmıştır. Bu yöntem, öğrencilerin yaşamsal sorunları bilimsel bir anlayışa araştırmalarını ve önerilerini ürünlere dönüştürüp sunmalarını gerektirir.

**23. B** Sınıf yönetiminin öğrencilerin yaş ve büyüme özelliklerine göre belirlenmesi gerektiğini savunan bir öğretmen, gelişimsel sınıf yönetimi modelini benimsemektedir. Bu model, sınıf ortamındaki etkinliklerde bireyin merkeze alınmasını ve onun özelliklerine göre düzenlemelerin gerçekleştirilmesi gerektiğini ifade eder.

**21. D** Soru öncülünde bahsedilen süreç incelendiğinde birden çok yöntem ve tekniğin entegre şekilde kullanıldığı görülmektedir. Ancak soru kökünde ise öğrencileri uygulama öncesinde ön bilgilerini yeterli hale getirmek için kullanılan öğretim uygulamasının ne olduğu sorulmaktadır. Bu doğrultuda öncülde verilenler incelendiğinde bahsedilen uygulamanın gösterim demonstrasyon tekniği ile gerçekleştirildiği söylenebilir. Gösterim, öğretmenin bilgi ve becerileri görseller üzerinden ya da yaparak açıklamasını ifade eder.

**24. D** Öğrenme sürecinde zamanı etkili şekilde yönetmek isteyen bir öğretmenin A, B, C ve E seçeneklerinde belirtilen uygulamaları gerçekleştirmesi etkili olur. Ancak öğrenme güçlüğü çeken öğrencilere konuların ödev olarak verilmesi onların başarısız olmalarına neden olacaktır. Bundan dolayı söz konusu bireylere uzmanlık gerektiren bir desteğin sağlanması daha uygun olur.

**25. B** Sınıfta zaman yönetimi, ders süresinin eğitsel hedefler için kullanılması ve bu sürenin harcanmasında ekonomik davranılması ile sağlanabilir. Ancak yoklamayı isim almak hem eğitici bir hedefe yönelik olmadığı hem de zaman kayıplarına yol açabileceği için uygun değildir.

**22. E** Soru öncülünde çağdaş eğitim anlayışına uygun olarak öğretmenin sınıf yönetimi kapsamında sahip olması gereken özelliklerden bahsedilmektedir. Bu doğrultuda A, B, C ve D seçeneklerinde verilenlerin bu özellikler arasında yer aldığı söylenebilir. Ancak öğretmenin otoriter bir yapıda olması ise klasik eğitim anlayışının bir sonucudur.

**26. C** Sınıfa geç gelen öğrencisinin bu davranışından rahatsız olan bir öğretmenin öncelikle onun geç kalma sebeplerini araştırması gerekir. Bu şekilde problemi daha doğru şekilde tanımlayacak ve etkili çözümler üretebilecektir.

27. D Öğretim, istendik davranışları kazandırmaya yönelik olarak gerçekleştirilen planlı bir süreçtir. Bundan dolayı bu süreçte yer alan bütün unsurların öncelikle bu davranışların belirtildiği öğretim programı doğrultusunda düzenlenmesi gerekir.

31. A Öğrencilerde daha kalıcı öğrenmelerin gerçekleştirilmesi onların doğrudan yaşantılar yoluyla ve yaparak yaşayarak etkinlikler gerçekleştirilmesi ile mümkün olur. Bu doğrultuda seçenekler incelendiğinde A seçeneğinde verilen durumun buna daha uygun olduğu görülmektedir.

MURAT YAYINLARI

28. C Soru öncülünde yer alan görsel incelendiğinde, verilmek istenen mesajın tam olarak ne olduğunun anlaşılmadığı görülmektedir. Bunun sebebi ise görseli anlaşılır hale getirebilecek açıklamalara yer verilmemesidir. Bundan dolayı görselin metinlerle zenginleştirilmesi daha anlaşılır hale gelmesini sağlayacaktır.

32. C Program geliştirme sürecinde; program öğelerinden birinde yaşanan değişim diğerlerini de etkileyip değiştirir. Bu durum programın temel öğeleri arasında dinamik bir ilişki bulunduğunu ve birinde yaşanacak bir değişimin diğerlerini de etkileyeceğini ifade eder.

29. B Öncülde bahsedilen durumda öğretmenin özel öğretici yazılımını kullanması daha doğru olacaktır. Bu yazılım, öğrencilere yeni bir konunun özel ders anlayışı ile öğretilmesini sağlar. Bundan dolayı dersi kaçıran bir öğrencinin bu yazılım ile sınıftaki arkadaşlarının gerisinde kalması önlenmiş olur.

33. D Bilgiyi ele alışı "biricik ve öznel" olan eğitim felsefesi ilerlemeciliktir. Bu anlayış, bilginin öğrenciler tarafından aktif yaşantılar yoluyla oluşturulabileceğini ve öznel şekilde anlamlandırılacağını vurgular.

MURAT YAYINLARI

30. A Soru kökünde bahsedilen durumda öğretmenin öğrencilere soyut bir kavramı öğretmeye çalıştığı görülmektedir. Bundan dolayı bu öğretmenin materyal kullanmasındaki öncelikli amacın soyut olan bu konuyu somut hale getirmek olduğu söylenebilir.

34. B Soru öncülünde bahsedilenler programların psikolojik temeli ile daha çok ilişkilidir. Psikolojik temel, programın gelişim dönemine uygunluğunu sorgular. Bu sorgulama kapsamında, hedeflerin ulaşılabilirliğini ve eğitim durumlarının nasıl düzenlenmesi gerektiğini inceler. Özellikle kullanılacak yöntem ve teknikler, işe koşulacak materyaller ve benimsenecek öğrenme kuramı psikolojik temel kapsamında belirlenir.

**35. B** Fen bilimleri dersi öğretim programının “Ben ve Çevrem” ünitesinde yer alan “Yaşadığı çevrenin temizliğinde aktif görev alır.” Kazanımı, duyuşsal alanın değer verme düzeyinde yer alır. Değer verme düzeyinde bireyin, bir unsuru önemsemesi ve onun için emek harcaması beklenir.

**36. A** Öğretmenlerin uygulamada kullanacakları planları hazırlarken öncelikle derslerinin hedeflerini belirten öğretim programını dikkate almaları gerekir. Çünkü bu öğretmenlerin öğrenme ortamındaki öncelikli görevleri sorumlu oldukları dersin kazanımlarını öğrencilerde gerçekleştirmektir.

**37. A** Bilimsel bir araştırmada araştırmacının sonucunu etkileyen değişkene **bağımsız değişken** denir. Sonuç değişkeni ya da araştırmada etkilenen değişkene ise **bağımlı değişken** denir. Burada A şubesinin tüm soruları yanıtlama zorunluluğu var, ancak B şubesinin tercihli cevaplama esnekliği var. Dolayısıyla öğrencilerin puanlarını etkileyen durum, araştırmacının yani bağımsız değişkeni, ‘Testi cevaplama şekli’ dir.

Değişkenler aldıkları değerlere göre; nicel, nitel, sürekli ve süreksiz olarak kategorize edilirler.

**Nicel:** Sayı değeri alabilen değişkenlerdir. Boy, kilo, sınıf mevcudu, ders sayısı, maaş miktarı...

**Nitel:** Sayı değeri almayan sıfatlarla ifade edilebilen değişkenlerdir. Güzel, sinirli, evli, öğretmen, iyi...

**Sürekli (kesiksiz):** Ölçülen iki değeri arasında sonsuz sayıda (virgüllü, küsuratlı) değer alabilen değişkenlerdir. Aylık maaş miktarı, boy uzunluğu, puanlar, süre, yaş...

**Süreksiz (kesintili):** Ölçülen iki değeri arasında başka değer almayan ya da az sayıda (sayılabilir) değer alan değişkenlere denir. Medeni durum, meslekler, memleketler, takımlar, kardeş sayısı (tam sayı değeri alır, virgüllü değer alamaz), ders sayısı, cevaplanan soru sayısı, ülke nüfusu...

**NOT:** A şubesi tüm soruları, B şubesi ise soruların 20 sini tercihli cevaplamış, bu durum puanlara yansımıştır.

**38. C** Bilişsel bir kazanımın veya devinimsel bir becerinin gerçekleşip gerçekleşmediğini, gerçeğeleşmişse hangi düzeyde gerçekleştiğini ya da öğrencilerin ilgi-tutum düzeyini açığa çıkarmak için kullanılan ölçme aracı ‘Derecelendirme Ölçeği’dir. Derecelendirme ölçeklerine LİKERT ölçek de denir. Likert ölçekler ara puanlama imkânı verirler. (0 - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - ... gibi)

**39. D** Bir testten elde edilen sonuçlara dayanarak geleceğe dair yorum yapmak ya da tahminde bulunmak o testin yordama geçerliği ile ilgilidir. Örneğin; bir üniversite, YKS puanlarına göre öğrencileri kendi bünyesindeki fakültelere kaydederken, “Öğrenciler, YKS’den yeter puanı alabildiklerine göre; üniversitemizin onlara uygulayacağı programı yüksek ihtimalle başarı ile tamamlarlar” şeklindeki öngörüyü (tahmin - yordama) dikkate almaktadır.

**40. A** **Bağıl değerlendirme genel olarak şu durumlarda kullanılır;** Arz talep dengesinin korunmasında, kısıtlı kontenjan durumlarında, karşılaştırma (sıralama) durumlarında, zor sınavlarda, çan eğrisinde (z ve T puanları), seviye belirleme testleri ile homojen gruplar oluşturmada...

B,C,D ve E seçenekleri mutlak değerlendirmede kullanılır. A seçeneği, bağıl (norma dayalı) değerlendirmede kullanılır.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

41. B Bağıl değerlendirmede normal dağılım eğrisinden yararlanılır. Tüm derslerde ortalama eşit, ancak standart sapma farklı ise bu durumda; standart sapması en küçük olan derste grup en başarılı, standart sapması en büyük olan derste ise grup en başarısızdır.

**ÇOK DİKKAT:** Sınava katılan bir öğrenci için ise şuna dikkat etmeliyiz: Öğrenci ortalamanın üstünde mi, altında mı puan almıştır? Soruda öğrencinin tüm derslerden puanının aynı olduğu ve **ortalamanın altında** puan aldığı söyleniyor. Ortalamanın altında olduğu için zaten başarısızdır. **Standart sapması en küçük olan dersten en başarısızdır.** Aşağıdaki örnek dikkatle incelenmelidir.

**Örneğin:** A dersi için: ortalama = 60, s. sapma = 10, öğrenci puanı = 50 olsa; öğrenci ortalamanın 1 standart sapma altındadır.

30 40 50 60 70 80 90 : ham puan  
-3 -2 -1 0 1 2 3 : z puanı (standart puan)

B dersi için: ortalama = 60, s. sapma = 5, öğrenci puanı = 50 olsa; öğrenci ortalamanın 2 standart sapma altındadır.

45 50 55 60 65 70 75 : ham puan  
-3 -2 -1 0 1 2 3 : z puanı (standart puan)

**NOT:** Öğrencinin tüm derslerden ortalamanın üstünde puan aldıysa, bu durumda öğrenci tüm derslerde gruptan başarılıdır. **Standart sapması en küçük olan dersten öğrenci en başarılıdır.** Yukarıda verdiğimiz örnekte; mesela 70 puan alan bir öğrenci, s. sapması 10 olan derste ortalamanın 1 standart sapma üstünde, s. Sapması 5 olan derste ise ortalamanın 2 standart sapma üstünde olduğunu görebiliriz.

42. E Aslıhan'ın z puanı A şubesinde 1 e yakın, B şubesinde yaklaşık 0 (ortalamanın altında), C şubesinde yaklaşık -0,5, D şubesinde -3, E şubesinde +4'tür. Aslıhan, E şubesinde olsa idi arkadaşlarına göre en başarılı olurdu.

43. D

- Standart sapması en büyük olan dağılımda grubun bilgi düzeyleri en çok farklıdır. Yani grup en heterojendir. A ve C şubelerinin s. Sapması 10 ile en büyüktür. (doğru)
- Puan dağılımının sağa ya da sola çarpık olup olmadığını veya normal olup olmadığını söyleyebilmek için dağılımın medyanını (ortancasını) da bilmek gerekir. (yanlış)
- Standart sapması en küçük olan dağılım, en homojen dağılımdır. E şubesinin S. Sapması 3 ile en küçüktür. (doğru)

44. A Analitik rubriklerle bir işin önemli tüm aşamaları takip edilebilir. Bu aşamalar detaylı puanlanabilir. Analitik (parçalı) rubrikler; Öğrencinin o işi yaparken arkadaşlarıyla paylaşımı, yardımlaşması, süreyi verimli kullanması, işin hiyerarşik aşamalarını takip etmesi, istenilen ölçülere uygun işi tamamlaması gibi bir çok detayı dikkate alarak ölçme yapma imkanı verirler. Detaylı ölçüm yapıkları için puanlama güvenilirliği yüksektir. Süreci ve ürünü birlikte dikkate alırlar. Ancak zahmetli ve zaman alıcıdır.

Holistik rubrikler ise kalabalık gruplarda ve zaman kısıtının olduğu durumlarda süreci dikkate alınarak sadece ürüne odaklı olarak kaba bir puanlama yaparlar. Puanlama güvenilirliği düşüktür. Sadece ürüne yönelik olduğu için çok zaman almazlar. Kullanışlılığı daha yüksektir.

45. C D/Y, boşluk doldurma, eşleştirme gibi testler öğrencilerin alt düzey becerilerini ancak ölçebilirler. Çok sayıda soru sorulabilir. Kapsam geçerliği yüksektir, ancak yapı geçerliği düşüktür, yani bileni ve bilmeyeni ayırt etmekte yetersizdirler. Cevaplanması zaman almaz. Puanlanması kolay ve objektiftir. Burada asıl sorulmak istenen şey, maddelerin özgün olmayıp ünite sonlarındaki soruların aynen kullanılmasıdır. Öğrenciler bu maddeleri önceden gördükleri için cevaplarını ezberleme ihtimalleri yüksektir.



46. D A. Öğrencinin kendisini değerlendirmesidir.  
B. Öğrencinin arkadaşları hakkındaki görüşlerini aktarmasıdır.  
C. Rurik; bir işin yapılma aşamalarının detaylandırıldığı, her bir alt davranış için puanlamanın dereceli olarak yapıldığı, öğrenciye aynı zamanda rehberlik (kılavuzluk) görevi yapan ölçme aracıdır.  
E. Öğrencinin bir işe bir beceriye bir göreve yönelik çabalarını ölçen, öğrencinin gösterdiği başarıyı açığa çıkaran ölçme aracıdır. Genellikle psikomotor davranışların ölçülmesinde kullanılır.  
D. Yukarıdaki boşluğa uygun olan ölçme ve değerlendirme aracı portfolyo (tümel değerlendirme- öğrenci ürün dosyası) dur.

MURAT YAYINLARI

47. C

Öğrenci	Madde 1	Madde 2	Madde 3	Madde 4	Madde 5	Madde 6	Madde 7	Madde 8	Her öğrencinin Toplam puan
A	1	0	1	0	1	1	0	0	4
B	1	1	0	0	1	1	0	1	5
C	1	1	1	0	1	1	1	1	7
D	1	1	0	0	1	1	1	0	5
E	0	1	1	0	1	0	1	0	4
F	1	0	0	0	1	0	0	0	2
G	1	0	1	0	1	0	1	1	5
H	1	1	0	0	1	0	0	0	3
Her bir maddeye doğru cevap veren öğrenci sayısı	7	5	4	0	8	4	4	3	

Toplam puanlara baktığımızda; en yüksek puan: 7, en düşük puan: 2 dir.

$$\text{Ranj} = \text{max. Puan} - \text{min. Puan} = 7 - 2 = 5$$

Mod: bir dağılımda en çok tekrar eden yani frekansı en yüksek olan puandır. 5 puanı 3 kez en çok tekrar etmiştir.

MURAT YAYINLARI

48. B Öğrencilerin tamamı tarafından doğru cevaplanan ve öğrencilerin tamamı tarafından yanlış cevaplanan maddeler bileni ve bilmeyeni ayırt edemezler. Başka bir deyişle, cevaplanma oranı artan ya da tam tersi cevaplanma oranı azalan maddelerin kalitesi düşüktür. Bu maddeler, testin yapı geçerliğini düşürürler. Madde 4, hiçbir öğrenci tarafından doğru cevaplanmamış, madde 5'i, tüm öğrenciler doğru cevaplamıştır.

**NOT:** Ayırt ediciliği en yüksek maddeler ise öğrencilerin yarısı tarafından doğru cevaplanan maddelerdir. (3, 6 ve 7)

49. E Gelişim sürecinde organizmanın döllenme anından itibaren etkileştiği tüm varlıklar onun gelişimin etkileyen çevresel faktörler kapsamında nitelendirilir. Verilen parçada sözü edilenler de çevre faktörü anlatılırken kullanılabilir.

50. C Özel durumlardan hareketle genel bir yargıya ulaşmaya tümevarım denir. Sinem de ağabeyine ve ablasına ilişkin bilgilerden yola çıkarak "Takım sporlarıyla ilgilenenlerin başarıları artar." Gibi genel bir yargıya ulaşmıştır ki bu durum tümevarım süreciyle ilişkilendirilebilir.

51. B Piaget'nin zihinsel gelişim kuramına göre çocuğun nesnelerin, olayların veya kişilerin tek bir özelliğine dikkat edip aynı anda birden fazla özelliği göz önüne alamamasına odaklanma denir. Cemre de bahçelerindeki ağaçlar budandığında onları tanıyamadığından onun bu durumunu odaklanma ile açıklamak mümkündür.

54. A Bireyin kendi cinsiyetine ilişkin rolleri benimsemesinin yanı sıra karşı cinse ilişkin rolleri de yapabilmesine androjen kimlik denmektedir. Verilen bilgilerden hareketle de Kadir'in androjen bir cinsel kimliğe sahip olduğu çıkarımına ulaşmak mümkündür.

MURAT YAYINLARI

52. B Piaget'nin zihinsel gelişim kuramına göre çocuğun başkalarının bakış açılarını göremeyip her şeyi kendine göre değerlendirmesine benmerkezcilik (benmerkezci düşünme veya egosantrik düşünme) denir. Defne de kendisinin sevdiği bir etkinliği herkesin seveceğini düşünmektedir ki bu durum benmerkezci düşünme ile açıklanabilir.

55. A Kohlberg'in ahlak gelişimi kuramına göre bireyin çevresindekilere hoş görünme çabasıyla hareket etmesi iyi çocuk olma (kişiler arası uyum) evresinin temel eğilimidir. Tanıdıklarına öncelik sağlamaya çalışan birinin de bu evrenin eğilimlerine uygun davrandığı söylenebilir.

MURAT YAYINLARI

53. B Gelişim sürecinde belli özellikler söz konusu olduğunda organizma bazı zaman dilimlerinde çevresel faktörlerin yani yaşantıların etkisine çok açıktır ki bu zaman aralıklarına kritik dönem denir. Herhangi bir özellik kendisi için geçerli olan kritik dönemde kazanılamadığında sonradan kazanılması çok zor veya imkânsız olur. Verilen açıklama da öncelikle bu ilkeyle ilişkilidir. Çünkü bir dönemde yaşanabilecek olumsuzlukların telafisi mümkün olmayan problemlere yol açacağından bahsedilmektedir.

56. C Ergenlik dönemine ilişkin yapılan araştırmalar kızlarda da erkeklerde de hem birincil hem de ikincil cinsiyet özelliklerinin bu dönemin başlarından itibaren gelişmeye başladığını göstermektedir. Doğayısıyla C seçeneğindeki ifade yanlıştır. Diğer seçeneklerdeki ifadeler ise doğrudur.

57. C Erikson'un psikososyal gelişim kuramına göre çocuğun kendi başına bir şeyler yapabilmesi onda özerklik duygusunun gelişmesini sağlarken çocuğun bir şeyleri kendi başına yapması engellenildiğinde çocukta kuşku ve utanç duyguları ortaya çıkacaktır. Söz konusu durumda Özge'de de kuşku ve utanç duygusunun ortaya çıkması beklenir.

60. E Organizmanın bir uyarıcıya koşullanmasının ardından o uyarıcıyla eşleşen başka bir nötr uyarıcıya da koşullanmasına dereceli koşullanma (ikinci dereceden koşullanma veya üst düzey koşullanma) denir. Söz konusu durumda da Ozan önce çakmaktan tedirgin olmaya başlamış yani çakmağa koşullanmıştır. Daha sonra ise çakmakla eşleşen babasına karşı da tedirginlik tepkileri göstermeye başlamıştır. Dolayısıyla bu durum dereceli koşullanma ile açıklanabilir.

MURAT YAYINLARI

58. E Bireyin sahip olduğu olumsuz özellikleri başkalarındaymış gibi göstererek kendini rahatlatmaya çalışması yansıtma savunma mekanizmasıyla açıklanır. Söz konusu akademisyenin de bu mekanizmayı kullandığı söylenebilir.

61. D Bilgiyi işleme kuramına ilişkin bilgiler göz önüne alındığında bu kuramı benimseyen bir öğretmenin D seçeneğindeki davranışı yapması beklenmez. Çünkü bu davranış model olarak öğrenmeyi ön plana çıkaran sosyal öğrenme kuramının söylemleriyle ilgilidir. A, B, C ve E seçeneklerindeki ise bilgiyi işleme kuramının söylemlerine uygun davranışlardır.

MURAT YAYINLARI

59. D Bir davranışın istenmedik sonuç vermesine bağlı olarak sürdürülmemesi süreci ceza kavramıyla ifade edilir. Ertuğrul da dövize yatırım yapmış ve ciddi bir kayba uğrayınca bir daha dövize yatırım yapmamıştır. Dolayısıyla bu durum cezanın bir sonucudur.

62. B Gestalt kuramına göre insanlar zamanda ve mekânda yakın olan uyarıcıları bir bütün olarak algılama eğilimindedirler ki bu durum yakınlık yasasıyla açıklanmaktadır. Verilen parçada sözü edilen durum da bu yasayla açıklanabilir.

63. E Bir davranışın ardından organizma açısından istenmedik bir uyarıcının ortamdaki çıkmasına bağlı olarak o davranışın sürdürülmesine olumsuz pekiştirme denir. Verilen örnekte de kadın diyeti uygulayarak fazla kilolarından kurtulduğunu görünce o diyeti uygulamaya devam ettiğinden bu durum olumsuz pekiştirme ile açıklanır.

66. E Organizmanın bir davranışı birden fazla sabit sayıda sergilemesinin ardından pekiştirilmesine sabit oranlı pekiştirme denir. Kıvanç Bey de öğrencilerini her beş isabetli atışlarından sonra pekiştirmeye başladığından onun bu uygulaması sabit oranlı pekiştirme tarifiyle açıklanır.

MURAT YAYINLARI

64. D Bireyin kendi bildiklerine ilişkin bilgilerine metabilşsel bilgi denir. Yani metabilşsel bilgi ben neyi, nasıl, ne kadar biliyorum sorusuna yanıt oluşturan bilgilerdir. Fatih'in hangi derse nasıl çalışacağını bilmesi de metabilşsel bilgi ile açıklanır.

67. C Öğrenilecek konunun tek parça halinde ele alınmasına bütünsel öğrenme denirken konunun birden fazla parçaya ayrılarak ele alınmasına bölerek öğrenme denir. Söz konusu öğrencinin de bölerek öğrenme stratejisini kullandığı söylenebilir.

MURAT YAYINLARI

65. A Bir davranışın küçük parçalar halinde adım adım organizmaya öğretilmesi sürecine kademeli yaklaşma denir. Söz konusu durumda Kıvanç Bey'in de bu yöntemi kullandığı söylenebilir.

68. E Öğrenmenin büyük ölçüde başkalarının davranışlarının model alınması yoluyla gerçekleştiğini savunan kuram sosyal öğrenme kuramıdır. Veyssel Bey de çocuğuna kitap okuma alışkanlığını kazandırmak için ona model olma yolunu tercih etmiştir. Dolayısıyla onun sosyal öğrenme kuramının söylemlerine uygun davrandığı söylenebilir.

**69. B** Sosyal öğrenme kuramına göre bireyin bir davranışı başarabileceğine yönelik inancına öz yeterlik algısı denir ve öz yeterlik algısı yüksek olan insanlar azimle çalışarak başarıyı yakalarlar. Fadıl da yaşadığı olumsuz deneyimlere karşın pes etmeden çalışarak başarılı olmuştur. Dolayısıyla onun öz yeterlik algısının yüksek olduğu söylenebilir.

**72. B** Rehberlik hizmetlerinde istenilen başarının sağlanması için öğrenciyle ilgili herkesin ortak bir anlayış ve iş birliği içinde çalışması gerekir. Soru kökünde başarısızlığı gidermek için yapılan çalışmalarda öğrencilerin ailelerine yer verilmemiştir. Okul başarısında en önemli aktörlerden biri de ailedir. Bu yüzden rehberliğin ilkelerinden iş birliği ilkesinin ihlal edildiği söylenebilir. Sorunun cevabı B seçeneği olmalıdır.

**70. E** Organizmanın bir davranışı öğrenebilecek biyolojik donanımına sahip olmasına türe özgü hazır oluş denir. Verilen parçada bu kavram anlatılırken kullanılabilir.

**73. C** Günümüzde rehberlik hizmetlerinin sunulmasında benimsenen yaklaşım gelişimsel yaklaşımdır. Gelişimsel rehberlik anlayışı rehberlik hizmetlerinin kriz veya sorun olduğunda sunulması fikrine karşı olarak ortaya çıkmıştır. Gelişimsel rehberlik anlayışına göre rehberlik hizmetleri bir sorun olsun veya olmasın tüm bireylere ve tüm yaşamları boyunca sunulması gereken bir hizmettir. Çünkü insanlar yaşamlarının her döneminde rehberlik hizmetlerine ihtiyaç duyarlar. Okullarda tüm öğrencilere yönelik olarak rehberlik çalışmaları planlanır. Bu çalışmaların sunulmasında ve öğrencilere ulaştırılmasında en önemli görev sınıf rehber öğretmenlerine düşmektedir. Bu yönüyle gelişimsel yaklaşım öğretmen odaklı olarak adlandırılır. Çalışmalarda psikolojik danışma hizmetine ağırlık verileceği gelişimsel yaklaşımın bir özelliği olmaz. Sorunun cevabı C seçeneği olmalıdır.

**71. D** Hümanist yaklaşımın önemli kavramlarından biri de varoluşsal biçimde yaşamaktır. Hümanist psikologlara göre önemli olan içinde bulunulan andır. Hayat geçmiş veya gelecekte değil, içinde bulunulan ve yaşanan andadır. Soru kökünde üniversite öğrencilerin gelecek kaygısı nedeniyle içinde bulundukları anı yakalayamadıkları ve yaşayamadıkları bilgisi verilmiştir. Bu durum varoluşsal biçimde yaşamada eksiklik yaşandığını gösterir. Sorunun doğru cevabı D seçeneği olmalıdır.

**74. A** Öğrencilerin ihtiyaç duydukları profesyonel yardımları alabilmeleri, eğitsel veya mesleki seçimlerini doğru yapabilmeleri gibi konularda yapılan yardımlar rehberliğin yöneltici işlevi olarak değerlendirilir. Soru kökünde verilen durumların çoğunda okul rehber öğretmenleri çalışabilir. Ancak dikkatini toplamakta güçlük çeken ve aşırı hareketli öğrencilerin önce rehberlik servisi daha sonra psikiyatrist tarafından değerlendirilmesi gerekir. Bu neden bu durumdaki öğrencilerin uzman sevk edilmesi yöneltici işlev kapsamında yer alır. Sorunun cevabı A seçeneği olmalıdır.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

75. C Tüm eğitim kademelerinde öğrenciler; eğitsel, kişisel-sosyal ve mesleki rehberlik çalışmalarına ihtiyaç duyarlar. Ancak eğitim kademelerine göre rehberlik hizmetlerinin yoğunlaştığı alanlar farklılaşabilir. Okul öncesinde kişisel, lisede mesleki rehberlik çalışmaları ağırlık kazanırken ilkökul döneminde eğitsel rehberlik çalışmaları daha çok yer tutar. Bu durumda ilkökulda mesleki rehberlik çalışmalarının yer almadığı düşünülmemelidir. İlkokul döneminde, ilgilerini fark etme, farklı meslekleri tanıma, mesleklerin bir eğitimle kazanıldığı gibi mesleki rehberlik çalışmaları yer alır. Sorunun doğru cevabı C seçeneği olmalıdır.

MURAT YAYINLARI

76. B Roe'ya göre çocukluk yıllarında karşılanmayan temel ihtiyaçlar bilinçdışı güdüleyicilere dönüşür ve bireylerin meslek seçimini etkiler. Roe'ya göre çocukluk yıllarında geçirilen yaşantılar, anne – babaların çocuklara yaklaşım biçimi meslek seçimini etkilemektedir. Bu yönüyle anne – baba tutumları meslek seçiminde temel belirleyicidir. Mesleki rehberlik çalışmaları kapsamında öğrencilerinin anne – baba tutumlarını incelemesi Roe'nun görüşlerine uygun hareket edildiğini gösterir.

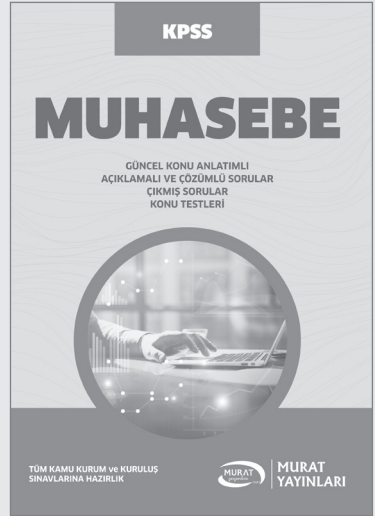
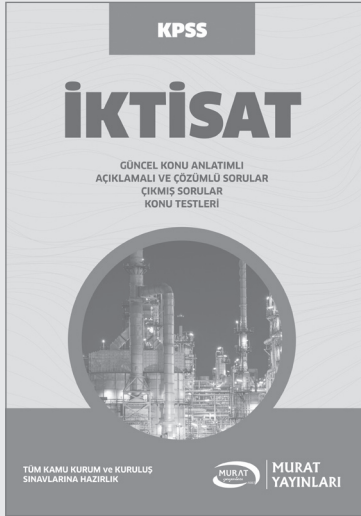
78. E Otobiyografi, bireylerin kendi yaşamları hakkında yazılı olarak bilgi vermesine dayalı bir tekniktir. Otobiyografiler uygulaması kolay ama tek tek okunarak yorumlanması zor bir tekniktir. Otobiyografiler okunurken yazının içeriğinin yanında; uzunluk – kısalık, eksiklikler, anlatım sırası, anlatımdaki tutarsızlıklar gibi özelliklere de dikkat edilir. Ancak otobiyografinin yazılma süresi yorumlanma sürecinde dikkat edilmesi gerekenler arasında değildir. Genel olarak otobiyografilerin uygulanmasında bir ders süresi kullanılır. Ancak daha fazla süre kullanmak isteyen öğrencilere de izin verilmelidir. Sorunun cevabı E seçeneği olmalıdır.

79. A Ülke genelindeki rehberlik hizmetleri hazırlanan yönetmeliklere ve mevzuata uygun olarak yürütülür. Rehberlik hizmetleri yönetmeliğine göre, okul rehberlik hizmetlerinin yürütülmesinden en üst düzeyde sorumlu, okul müdürleridir. Okul müdürleri rehberlik hizmetlerinin planlanmasından, amacına uygun yürütülmesinden, rehberlik servislerinin kurulmasından ve gerekli donanımın sağlanmasından sorumludurlar. Aynı zamanda sınıf rehber öğretmenlerini görevlendirmek ve denetlemek de okul müdürlerinin görevleri arasındadır.

77. C İletişim sürecinde sahip olunması gereken özelliklerden biri de tutarlılık veya diğer ifade ediliş biçimiyle bağdaşım halinde olmasıdır. Bağdaşım halinde olma, sözlerle davranışların tutarlı olması anlamındadır. Kitap okumayan bir ailenin çocuklarına kitap oku demesi işe yaramayacaktır. Çünkü çocuklar benzer davranışı ailelerinde gözlemlememektedirler. Aynı şekilde, sigara kullanan anne babaların çocuklarına sigaranın zararlı olduğunu ve kullanmamaları gerektiğini anlatmaları işe yaramayacaktır. Çünkü anne ve baba tutarlı – bağdaşım halinde değildir. Sorunun cevabı C seçeneği olmalıdır.

MURAT YAYINLARI

80. B Öğrencilere yönelik farklı özel eğitim kararları alınmaktadır. Bu kararlar arasında yer alan özel eğitim sınıfı uygulamasında öğrenciler normal okullarda ayrı bir sınıfta eğitim görürler. Ancak öğrencilerin sosyal gelişimini ve bütünleşmeyi sağlamak amacıyla BEP geliştirme biriminin kararı uyarınca, bazı dersleri normal sınıflarda alabilirler. Bu uygulama yarı zamanlı kaynaştırma eğitimi olarak adlandırılır.



**COPYRIGHT © MURAT YAYINLARI LTD. ŞTİ.**

Deneme Sınavının her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, deneme sınavlarının tamamen veya bir kısmının Murat Yayınları Ltd. Şti.'nin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve deneme sınavlarının hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş demektir.



Öneri ve bilgi için; 0312 231 31 21  
[www.muratyayinlari.com](http://www.muratyayinlari.com)  
[facebook.com/muratyayincilik](https://facebook.com/muratyayincilik)  
[dizgi@muratyayinlari.com](mailto:dizgi@muratyayinlari.com)